Říma zplozenci.

Historický román

—od—

ALFREDA MEISNERA.

Rejdy klerikálův.

Roman tento počal vycházeti čís. 31. roč. V. Noví pp. předplatitelé mohou na požádání obdržeti čísla vyšlá, tak daleko jak zásoba stačí.

(Pokračování 20.)

Tu stal se ohlušující výbuch, tak že baron málem byl by se svalil s pohovky.

"Upokojte se!" promluvil nyní Pagomas, utíraje si čelo. "Nebezpečí šťastně jest odvráceno."

"Roztrhlo se něco?"

"Na štěstí neroztrhlo", odvětil Pagomas, jehož obličej zase vzal již na se obyčejný výraz. "Výbuch, jakýž jste právě slyšel, oznamoval nám šťastně vykonané zhutnění lučebnin, prohlásil zasnoubení živlů. Práce se vydařila, trest života jest připravena! Hnedle užíte vzácný mok, složený z jiskřic duchů života po vší říši přírody rozptýlených, jakmile žár se umírní a trest náležitě se ochladí — což doufám stane se ještě během dnešního dne."

"Výborně, výborně!" zvolal Buchenfeld. "Ale jaký to hromový výbuch! Nemyslel jsem jináče, než že oba budeme vyhozeni k stropu. Bylo při tom nějakého nebezpečí?"

Pagomas usmívaje se vznešeně odvětil zcela klidně:

"Nebezpečí bylo při tom, nechci toho popírati, avšak nebezpečí pouze pro mne, nikoli pro vás!"

"Pouze pro vás? Kdyby křivule se byly roztrhly, nenalezám žádného bezpečí pro sebe, leže tak blízko — —"

"Ohromná rána," vysvětloval Pagomas, "nebyla obyčejným výbuchem, nýbrž byla původu elektrického, vyvolána a způsobena dotknutím látek rukou lidskou. Vám nemohlo býti ublíženo, pouze mně jedinému, jehož ruka —"

"Mohla býti utržena?" zvolal baron, pomýšleje hned na nejhorší příhodu.

"Nikoli", odpovídal Řek klidně, "nýbrž byl bych jako bleskem poraněn ihned usmrcen."

"Toť hrozné, přehrozné! Tedy s takovým nebezpečím spojena jest příprava tresti života?"

"Proto ale také nazývá se jmenem: veliká trest!"

"Hrozné, přehrozné!"

"Dílo se mně ale podařilo", pravil Pagomas. "Vším právem mohu býti hrdým. Známť v celé Evropě jen tři muže, kteří dovedou připraviti velikou trest."

"V skutku? Jen tři?"

"Ano, pouze tři! Zmizelý hrabě St. Germain, Škot Brown, profesor v Edinburghu a Římský učenec jmenem Lucian — mluvím o něm, jako by ještě byl na živě! A přece před půldruhým rokem ztratil život při téže práci, jakouž jsem nyní vykonal. Nenahraditelná to ztráta pro tajné vědy! Byl to pravý veleduch, před jehož věděním pokorně sklánim svou šíji.—"

"A přece neuměl vyváznouti z nebezpečí života! Tím sluší mně měřiti záslužnost toho, co jste dnes pro mne vykonal—pro mne podstoupil! Pagomase — vaši ruku! — Dovolte, abych tiskl vaši ruku!"

V témž okamžiku rozlítly se dvéře. Dáma, s místností patrně dobře obeznámená, vstoupila do pokoje.

Byla to Buchenfeldova mladistvá neteř, Adrienna hraběnka Rauenkirchova, paní na zámku Duchcově, proslavená krasavice.

Pokročila; za ní zašuměl dlouhý šat atlasový, zdobený stužkami, krajkami a květinami, vše podle nejnovějšího vkusu francouzského kroje.

"Drahý, milovaný ujče," zvolala, spěchajíc s otevřenou náručí a s veselou tváří k pohovce, na níž ležel baron, "a vy, Pagomase, jak jen můžete mne tak polekati! Sotva že vkročím do domu, již slyším ručnice. Od těch dob, co vy dva zabýváte se alchymií, jest mně povždy — odpusťte, pane Pagomase — jako by sám ďábel byl třetím mezi vámi; musím se obávati, aby jednou s vámi nevyletěl do povětří. Na štěstí spatřuji vás neporušeny, vás, ujče, i vašeho divotvorného přítele. A, co pravím neporušeného? Kvetoucího, mám říci, v plné mladosti kvetoucího!"

Posadila se vedle kmeta a sklonivši hlavu, ozdobenou pestrým peřím na vlasech do výšky sčesaných, položila ji na jeho rámě. Na její přisnědlé krásné tváři pohrávala čtveračivá veselost, na rtech pak a víčkcl ušlechtilých úst rozkládal se úsměv pravé sireny.

"A což medle přivádí tě ke mně, Adrienno, v hodinu tak neobyčejnou?" tázal se stařec, uchopiv ruku její a hladě ji. "Nepřerychli se jinak svými návštěvami —"

"Předrahý ujče", odvětila krásná neteř s povzdechem, "dnes přicházím, abych se s vámi rozloučila. Odcestuji do Vídně."

"Přec ale jen na několik dní?"

"Nevím, nevím — možná, že brzy se navrátím, možná ale také, že se déle zdržím."

"Přece ale přijdeš k mým plesům?" zvolal starý baron rozmrzen nemilým návěstím. "Jakých neodkladných příčin mohla bys míti, jež by tě nutily odjeti a déle se ve Vídni zdržovati?"

"Plesy", odpovídala Adrienna s novým povzdechem, "těch pro mne více není! K vůli plesu ani bych se nehnula s místa ani bych neodcestovala. Takovými rozkošemi jsem již přesycena, úplně přesycena."

"Co to má znamenati?" tázal se starý tanečník velmi opravdově a přísně. "Plesy, kteréž uspořádám průběhem příštího masopustu, nebudou obyčejnými tanečními zábavami, a musím se diviti, že o tom, jak se zdá, ani nevíš. Celé město nemluví již takřka o ničem jiném. Uspořádám pochodňový průvod v řeckých kostumech. Bude představována Helenina svatba s Parisem. Já budu Parisem, synem Priama a Hekuby. Toť bude divadlo, jakéhož při tvém věku posud jakživa jsi nespatřila, a nikdy více neuzříš!"

Adrienna, jakkoli mysl její byla zjevně sentimentalně naladěna, usmívala se jaksi nedůvěřivě, čímž ale starý baron nikterak nedal se másti, nýbrž pokračoval:

"Ne, ne, milé dítě, takové divadla neuzříš nikdy více! Já sám viděl jsem řecký tanec s pochodněmi jen jedinkráte v celém svém životě. Bylo to při zasnoubení polské princezny s Dofinem — na ten večer nezapomenu, co živ budu!"

"Vážený můj ujec," odtušila mladá vdova, "zahanbí svou výtečností v umění tanečním všecky své vrstevníky. Kdož mohl by býti tak mladým jako on!"

"Vaše cesta", promluvil nyní Pagomas, "uvádí mně na paměť, že posud neodevzdal jsem knížečku, kterouž jste mně laskavě zapůjčila: spisek barona Ebensteina o zrušení kláštera doxanského."

"Aj, ano!" odvětila Adrienna s obzvláštní živostí. "Není-li pravda, jest to spis velmi zajímavý?"

"Zajímavý u vysoké míře! Spisovatel uveřejniv svou brošuru, zasadil duchovenstvu ránu, jako by byl učinil s palicí Herkulovou. Knížka učinila na mne značný dojem a jest hodna obdivu, s jakýmž se setkala."

"Jsou vám ale také známy útoky," zvolala Adrienna, "kteréž dějí se proti spisovateli a záhubou mu hrozí? Roztrušuje se, že celé jeho vylíčení jest pouhou smyšlenkou; novicka, o kteréž jedná, nikdy prý nepřebývala v domě jeho matky a protož prý také nemohla býti unešena. Když takto slyším vydávati poctivého muže za mrzkého podvodníka a lháře, když vidím síť, kterář se stahuje nad jeho hlavou a v níž on jest již polapen, tuť přála bych sobě býti mužem a břitkým mečem přesekati lstivé léčky!"

"Jaký to oheň při hájení cizého muže!" zvolal starý baron. Jsi-li pak také dostatečně přesvědčena, že vše jest pravdivé, co nám Ebenstein vypravuje?"

Adrienna sklopila své krásné oči a pozvednuvši jich odpovídala s nadšením:

"Jest to muž beze vší hany, jehož znám již po vícero let, a při němž neseznala jsem nižádné lži. Jest to muž ušlechtilé povahy a výtečných vlob, jenž sobě jednou v oboru spisovatelství i v službě státní dobude slavného jmena. Dovedeť ve společnosti ušlechtilou vážnost a bohaté své vědomosti slouditi s nejzaokrouhlenější uhlazeností dvorného mravu — daleko jest od něho, způsobiti planý poplach a za tím účelem vtírati obecenstvu lež za pravdu. Jest to muž stojící na výši časové, svobodný myslitel v pravém smyslu —"

"Já pouze vím o něm", převzal jí slovo ujec, "že jest výtečníkem. Kdyby se přičinil, v tom oboru dospěl by daleko."

"Dospěje také daleko," zvolala sličná vdova. "Zvítězí nad všemi protivníky svými. Přeji si a naději se toho, neboť jsem mu nakloněna z plna srdce."

Tváře její rděly se hlubším ruměncem, tmavé její oči, zastíněny dlouhými hedvábnými řasami, zahořely takovým plamenem, že zdálo se, jako by skutečně jiskry sršely z nich.

Náhle ale, obracejíc hovor v jinou stranu — cítila snad, že se spustila příliš daleko — obrátila se k Řekovi řkouc:

"Abych nezapomněla, pane Pagomase, vy jste a zůstanete přec jen podivínem. Včera vyskoumala jsem jedno vašich tajemství. Co měl jste včera na práci v Tomášské ulici?"

"Včera? v Tomášské ulici?" přemýšlel Řek.

"Ano, ano," odtušila rychle Adrienna. "A zdálo se, že máte velmi na spěch, jakkoli byl jste zadumán v myšlénky! Jedouc okolo vás několikráte pozdravovala jsem vějířem — neviděl jste mne."

"Žádám za odpuštění," omlouval se Pagomas, "snad měl jsem na pospěch."

"Ohlížela jsem se po vás", pokračovala Adrienna, "v domě hraběte Radlického zmizel jste mým zrakům."

"V domě hraběte Radlického!" zvolal nedůvěřivě starý baron, "to asi sotva, neboť domu hraběte Radlického každý rád se vyhýbá. A muž, jakýmž jest Pagomas, což ten by hledal v domě tom?"

"A přece jest tomu tak", odpovídal Pagomas. "Milostivá paní dobře viděla."

"Proč ale nikdy jste se ani slovem nezmínil," tázal se Buchenfeld, "že znáte hraběte Radlického?"

"Neudála se žádná příležitost, mluviti o tom. Ostatně neváží v této známosti nic tajemného."

"Byl jste již vícekráte v hraběcím domě?" vyzvídal Buchenfeld.

"As dva- nebo třikráte", odvětil Řek úsečně.

"Podivná věc!" kroutil stařec hlavou. "Jakž možno, aby muž takové povahy, jakéž jest hrabě Radlický, zálibu měl ve společnosti člověka svobodomyslného, jakéhož jsem seznal ve vás — duchovníci a mniši za celou dobu jeho pobytu v Praze jsou jeho výhradnou společností, vy ale—"

"Člověk nejnábožnější," odpovídal Pagomas, "přijde konečně k náhledu, že k pokoření všech svízelů vezdejšího života nepostačí, aby se modlil a kostely navštěvoval, zvláště v naší době, v níž se pokolení lidské vymanilo z poddanství nebes a se postavilo na své vlastní nohy."

"Na své vlastní nohy!" opakoval Buchenfeld žertovně poslední slova. "Jen kdybych já také brzy stál na svých vlastních nohou. Než, odpusťte, což chtěl jste ještě říci o hraběti Radlickém?"

"Chtěl jsem se pouze zmíniti, že oživující dech svobody také na něho nezavál bez výsledku. Počínáť nahlížeti, že lučba a vůbec vědy přírodní konají větší divy, nežli provedli všickni svatí vesměs."

"Podivné zvěsti obíhají městem o tomto muži", pravil Buchenfeld. "Jak vy soudíte o něm?"

"Znám jej pouze povrchně. V mých očích podobá se psychologickému problemu, jehož rozluštění očekávati sluší od času."

"Zamračeným samotářem a podivným patronem jest dojista", ozvala se Adrienna. "Vypravoval mně kdosi, jenž s ním byl vyrostl, že má za sebou divokou minulost. Při téže příležitosti dozvěděla jsem se mnoho kousků jím provedených, jež převyšují vše, což vypravováno bývá o výstřednostech mládeže anebo o příkladech uchvacujícího výbuchu vášnivé povahy."

"Mnozí považují jej za potřeštěnce pomateného smyslu," připomenul starý baron.

"Já nalezám v něm rozum velmi zdravý", odpověděl Řek se zvláštním důrazem.

"Buďsi tomu jakkoli", převzala slovo krásná vdova. "Nechme tuto světla se štítící sovu v její skalní sluji. Sama ani nevím, jak se nám vpletla do řeči. — A nyní, s bohem, drahý ujče," pravila povstavši se sedadla. "Spěchám, neboť jest mně ještě odbývati mnohou návštěvu. Kdybych v masopustě se nedostavila, zajisté budu toho želeti, že není mně popřáno viděti vaši vítězoslávu za uspořádání andělských plesů, a bez ustání budu pomýšleti na vás. Vy ale také někdy vzpomeňte sobě na vaši malou Adriennu—"

"Dítě, dítě!" odvětil starý baron truchlivě, "snad bys nechtěla vskutku zdržeti se přes masopust?"

"Nemohu ničeho říci, ničeho přislíbiti," zněla odpověď. — "S bohem!"

Podávajíc ujci ruku vdechla lehounký polibek na jeho líce a vyletěla ze dveří, promluvivši v letu několik zdvořilých slov k Pagomasovi.

"Aj, aj!" promluvil stařec ohlížeje se za ní. "S mojí Adriennou stala se jakási změna. Jaká ale? Nuže, svým časem se to dozvíme. — Škoda jen, přeškoda, že mne neuvidí co Parisa! — —"

—IV—

Osoba, jenž byla úlohu Marceliny Recovské tak zdárně odehrála, oklamala arcibiskupa úplna. Neobyčejná její krása odporučovala ji, její líčená rozpačitost podobala se panenské ostýchavosti jako list listu na témž stromě. A přece bylo vše zosnováno příliš směle, než aby byl docílen trvalý výsledek, nebo snad osud nechtěl tomu, aby klam déle se udržel.

Předvésti nepravou Marcelinu byle myšlénkou Guntherovou; v hlavě pátera Bonaventury byla by se nikdy nezrodila, a kdyby i vznikla, byla by ihned od něho zavržena, ne snad z přílišné úcty k arcibiskupovi, nýbrž z obezřelosti hledící do budoucnosti. Nic méně pán z Guntherů namluvil mu, že tímto způsobem bude věc jedním rázem odbyta a vyřízena. Nikdy prý více nepřijde řeč na unešenou novicku. Tím způsobem — v případě zdaru — bylo by ovšem bývalo prelátovi doxanskému, jenž byl původcem únosu, velmi poslouženo, při čemž i páter Bonaventura nebyl by odešel s prázdnou rukou.

Nepravá Marcelina, Guntherova milenka, nazývala se svým pravým jmenem Apollonia. Byla to dívka sama o sobě stojící, ne zcela pokažená, ne zcela poctivá, avšak od jakživa nakloněna k svévolnosti, rozpustilosti. Také ihned svolila, požádána jsouc, aby v průvodu pátera Bonaventury učinila krátkou návštěvu u arcibiskupa, při čemž oblékla se v jeptišské roucho, jako jindy oblékala se v masopustní maškaru. Vše jevilo se jí, jako roztomilý žert.

Viděli jsme, jak zdařile odehrál se celý výstup před kardinálem. Oba dobří přátelé, pán z Guntherů a páter Bonaventura, aby neupadli v podezření vespolného srozumění, zapřeli dokona starou svou známost, tak že kardinál zcela přirozeně přiveden byl k přesvědčení, že novicka snad skutečně nalezá se v klášteře alžbětinek. Když ale byl již tak daleco připraven, vystoupila Apollonia sama s toutéž umělou obratností —a vítězství bylo pojištěno. —

Tak bylo by se vše podařilo podle přání pána z Guntherů a pátera Bonaventury, jen kdyby neobyčejná krása dívky nebyla kardinála v takové míře dojala, že nemohl na ni zapomenouti a že ohlížel se po vhodné příležitosti, aby se s ní opět sešel.

Jedné noci, nemoha spáti, uzavřel u sebe, že chce býti ochrancem Marceliny.

Pouze neodkladným, nad míru důležitým jednáním dal se zdržeti, aby hned příštího dne nepoctil svou návštěvou klášter alžbětinek, v němž doufal spatřiti krásnou Marcelinu.

Mezitím nastala v mysli Apollonie značná změna. Planoucí zraky kardinálovy znepokojovaly ji v takové míře,že nemohla se dočkati konce své úlohy. Navrátivši se do svého bytu přemýšlela bez ustání o výstupu, jehož byla i svědkyní i činnou osobou. Kdož medle byla Marcelina, kterouž představovala? Něco bylo ji povědíno o osudech této dívky, což obejíti nebylo lze, jinak-li k otázkám arcibiskupovým měla bezvadně odpovídati; avšak mnoholi as bylo jí zamlčeno? Nedůvěřovala v slova Guntherova a litovala toho, že se dala ním upotřebiti za slepý nástroj. Naposledy, myslila u sebe, byla dívka mnou představovaná od duchovní strany zavražděna a já byla jsem vyvolena, abych zmařila každé soudní vyšetřování. Pouhá maličkost v tom neváží a mohou z toho pojíti nebiahé následky."

A rychle odhodlána,jakož byla povždy, opustila Appolonia Vídeň, aniž by paní, u níž byla bytem, udala, kam se hodlá obrátiti.

Pán z Guntherů velmi byl uděšen, když při nejbližší své návštěvě byl seznal, že klec jest prázdna, že ptáček vyletěl. Před dvěma dny odešla Apollonia, aniž by kdo udati s to byl, kam se uchýlila.

Kardinál, před jehož zraky bez ustání míhala se luzná postava krásné dívky, učinil již mezitím svou návštěvu v klášteře alžbětinek. Dal sobě představiti celou kongregaci, nenalezna však tu, kterouž hledal, tázal se představené, kde jest sestra Marcelina. Náhodou byla v klášteře obstárlá jeptiška toho jmena, ježto v řeholích bývalo velmi oblíbené. Tatáž předstoupila hluboce se uklonic, i nemohla pochopiti, jakými křesťanskými zásluhami byla si vydobyla takového vyznamenání.Kardinál jen s tíží zakrýval nesnáz, v jakéž se byl octnul. Bylo mu těžko uvěřiti, že by byl oklamán, a přec bylo patrno, že není vše v pořádku. Prudké, takřka lité podezření proti Bonaventurovi zaburácelo v jeho mysli, avšak slušný ohled na jeho důstojnost bránil mu vyjeviti hněv, pokud se zúplna o pravdě nepřesvědčí.

Byla-li mu zúmyslně předvedena jeptiška nepravá, bylo-li užito s drzostí neslýchanou všelikých prostředků, aby záležitost doxanská ještě více byla zamotána, a nejen veřejné mínění, ale on sám, kardinál, byl oklamán — pak nelze bylo pochybovati, že se tu jedná o důležité jakési tajemství klášterní. Čím více na věc pohlížel, tím tmavější brala na se barvy. Avšak nemohlo by snad býti na úkor zájmům církevním, kdyby se věc roznesla a snad i jiné osoby k zakročení povzbudila? Kardinál, jehož první myšlénkou bylo, odporučiti pátera Bonaventuru jeho představeným k důkladnému potrestání, uzavřel nyní u sebe, že chce jej zevrubněji skoumati.

Bývalý zpovědník jeptišek doxanských zdržoval se až posud ve Vídni; předstíraná cesta do Inšpurku byla lichá. Již od několika dnů věděl, že kardinál navštívil klášter alžbětinek, z čehož také ihned poznal účel této návštěvy; bylot patrno, že kardinál chtěl ještě jednou spatřiti Marcelinu. Snadno mohl sobě pomysliti, že nyní vše jest zmařeno. Prožil tedy několik trapných dnů jako ve skřipci, a pole kání jeho dosáhlo vrcholu, když bez udání příčiny ořet byl povolán do paláce arcibiskupova.

Komnata kardinálova, v níž jsme byli čtenáře nedávno uvedli za dne, jest nyní zastřena stíny pološera. Pouze psací stůl, na němž leží haldy spisů, jasně ozářen jest velkou lampou, kdežto obrazy na stěnách lze rozeznati jen v hlavních jejich obrysech.

Kardinál Migazzi sedí na své vysoké lenošce, s violovou čepičkou na hlavě, a probírá se v listinách. V bledém, jako z mramoru vytesaném, v pravdě italském obličeji spočívá onen vážný výraz jenž vtiskla tehdejší doba náčelníkům strany klerikálův.

"Páter Bonaventura!" oznamoval sluha, a bázlivě, jako pes, jenž očekává trest z ruky svého pána, vstoupil ohlášený mnich. Velmi rád byl by se ukryl v propastích země.

"Poslyšte", obrátil se ihned k němu kardinál, "není tomu dávno, co jste na tomto místě ujišťoval, že klášter doxanský tak málo zavinil únos bývalé novicky Marceliny, jako byl původem unešení řecké Heleny. Dále vyslovil jste se, že oprávněna jest vaše domněnka, že tatáž novicka zdržuje se ve Vídni, a sice v klášteře alžbětinek. Konečně předvedl jste mně sám zmíněnou novicku. Jak můžete mně vysvětliti, že v klášteře alžbětinek nikdo o této dívce nemá ani nejmenší vědomosti?"

"Žádné vědomosti, eminenci?" zvolal páter Bonaventura. "Toť pravé kouzlo! A přece přivedl jsem dívku přímo z kláštera zmíněných panen!"

"Jaká to nestoudná drzost!" zvolal kardinál soptě zlostí. "Toť vrchol vší prolhanosti! Jak, posud opovážíte se —"

"Dovolíž přec jen, vaše eminenci, abych se ospravedlnil a věc dle možnosti objasnil", jal se mluviti páter Bonaventura v nejvyšší rozčilenosti. "K odražení nesčíslných nájezdů na mne učiněných uvedl jsem, že dle doslechu bývalá novicka od své představené obdržela odporučovací list k představené kláštera alžbětinek, a že nepochybně obrátila se do Vídně.

Ničeho nejistil jsem s určitostí, nýbrž zřetelně doložil jsem: dle doslechu. Následkem toho bylo mně rozkázáno, abych se odebral do zmíněného kláštera. Poselství takové překvapilo mne, tak že z počátku byl jsem na vahách, mám-li je převzíti. Scházeje se schodů dlouho lámal jsem si hlavu, kdo as sdělil mně zmíněnou pověst. Neníť divu, že byl jsem přinucen, dlouho napínati svou paměť, neboť nepřikládal jsem celé té věci žádnou váhu a v krátké době rozmlouval jsem s rozličnými osobami. Konečně přec jsem se upamatoval. Farář z nějaké české obce, z které nemohu již udati, staříčký pán o bílých vlasech, s nímž jsem náhodou se sešel, vypravoval mně o tom. Rozkaz udělen mně byl okolo poledne; věděl jsem, že starého pána, jinak-li posud neopustil Vídeň, naleznu v tuto dobu při obědě v jistém hostinci, nebo tam právě poprvé mluvil jsem s ním. Spěchal jsem k němu, abych se dozvěděl bližších, podrobnějších zpráv. Na štěstí, dle mého domnění, nalezl jsem jej. Dosvědčoval první své udání, pročež jsem předpokládal, že jest starým známým kláštera. Pověděl jsem mu, oč se jedná, a požádal jsem jej za prostřednictví, aby novicka na jistou dobu směla vyjíti z domu. Byl ihned ochoten a šel se mnou. "Přijďte po čtvrt hodince za mnou do kláštera," pravil, "nepochybuji, že vám pannu Marcelinu hned přivedu." Takto domníval jsem se, že dostojím nejlépe udělenému nařízení, jelikož opominul jsem, vyprositi sobě potřebný průkaz vaší eminence. Starému pánu dopřál jsem jen tolik času, co by potřeboval k vyřízení své úlohy; když jsem pak přišel do kláštera, seznal jsem, že mne již očekává v předsíni; novicka stála vedle něho. Přivezl jsem ji v kočáře — starý pán se od nás odloučil."

"A sice tak důkladně se odloučil", zvolal kardinál v divém humoru, "že nikdo více nenalezne jej! Neváhám ani na okamžik, nazvati celé vaše vysvětlení pouhou báchorkou. Než zůstaňme při věci. Představil jste mně — ano nebo ne — tak zvanou novicku pod jmenem Marceliny Recovské? Musil jste *ji* přece znáti z Doxan, tedy nebylo možno, abyste byl na omylu."

"Klášter doxanský, eminenci", odvětil páter Bonaventura, "čítal as padesáte řeholnic. Snadno jest tedy možno, že jsem skutečně se zmýlil, neboť kdož jest s to, pamatovati sobě tolik ženských tváří, zvláště našinec, jenž je neuzří, leč ve zpovědlnici? Nicméně dovoluji sobě tvrditi, že podobnost byla veliká — že byla až k nerozeznání —"

"Marně se omlouváte!" zvolal kardinál. "Odvoláváte se k lidem, jichž jmena neznáte. Nikdo mně nenamluví, že zúmyslně nebyl jsem vámi, a snad ještě někým jiným s vámi spolčeným, oklamán a podveden. Žasnu nad takovou nestoudnou ošemetností! Kdo byla, kterouž jste mně předvedl co nevěstu nebes? Chvějí se, když jen na to pomyslím! Tuť máme pikle, jakéž neslýchány jsou mezi sluhy církevními! Jsem přinucen, pokládati vás, neli za hlavního vinníka, alespoň za účastníka podvodu. Jaké hříchy musely býti spáchány, když jest zapotřebí, přikrývati je novými hříchy! Pozbývám smyslů, čím déle o tom myslím. Avšak všecko vyjíti má na světlo. Ani veřejného pohoršení nebudeme se štítiti, aby jen vše bylo ovětleno!"

"Vaší eminenci hněv", zvolal páter Bonaventura, padna k nohoum arcibiskupovým, "jest hrozný, nerozdrtiž ale docela mne nešťastného a pokorného sluhu svaté církve! Chci ze všeho se vyznati, cožkoli jest mně povědomo!"

"Učiňte tak, bude to jen k vašemu prospěchu. Nablížte snad, že není mně zapotřebí, dělati s vámi veliké okolky. Vstaňte a mluvte plnou pravdu, k jakéž jste zavázán."

"Plnou pravdu, eminenci! Především jest mně uvésti, že hned z prvopočátku celé té věci byl jsem pouhým nástrojem — nástrojem svého preláta, kterýž považoval novicku za osobu řádu nebezpečnou."

"V jakém ohledu nebezpečnou? Čeho měl se obávati řád od slabé dívky? Čeho měl ukrývati?"

(Pokračování.)

Podobizna.

(Z Nar. Listů)

I.

Sličná paní Marvicová musila se za nedlouho po svém sňatku vydati na smutnou cestu. Mladý, před nedávnem ještě úplně zdravý manžel její onemocněl a lékaři radili, aby se odebral k zotavení svému do Italie. Mladí manželé ztrávili rok v Benátkách. Avšak choroba Marvicova byla nezhojitelna; zemřelť a mladistvá, sotva dvacetiletá vdova vrátila se do své vlasti.

Oba manželé milovali se vášnivě. A nežli se na věky rozloučili, přislíbila Františka svému choti, že mu zůstane věrnou i po smrti, že nikdy více se neprovdá.

Po tři roky skutečně také se vyhýbala všem radovánkám a vdovského šatu smutečního neodložila. Posléze seznámil se s Marvicovou kníže L...,mladý svobodný a sličný to muž. Františka byla sice k mužům lhostejna; ale mladému knížeti přece se podařilo zbuditi v ní interes k své osobě. Navštěvuje ji občas, přiměl posléze mladistvou vdovu k tomu, že nevyhýbala se více společnosti, že znenáhla počínala si života opět vážiti.

Mladý kníže netajil se také svými zámysly. Častokráte vyslovil se před svými přátely, že by si nepřál jiné ženštiny za choť než Františky Marvicové. Františka se to dozvěděla; ale kdykoli ji mladý kníže navštívil, kdykoli k ní mluvil tonem vřelejším, vždy se jí zdálo, že stojí mezi nimi překážka nepřekonatelná: slib její, že zůstane zemřelému choti svému věrna až do smrti. Přes to nebyl kníže mladé vdově lhostejným a Františka, uvykajíc znenáhla zase životu, vyslovila posléze přání, že by ráda navštívila aspoň jeden maškarní ples.

Mladý kníže uslyšev přání to, ihned dal rozkaz, aby se konaly v zámku jeho přípravy ku skvělému plesu. Z celého okolí sezváni byli hosté a ples byl přehojně navštíven. Když vstoupila Františka do sálu, byla uvítána velmi srdečně ode všech, kdož ji znali a vědomí, že ples ten byl uspořádán jí na počest, rozradostnilo duši její v takové míře, že zračila se radost ta i v bledém sličném obličeji jejím.

Tančeno. Sál byl skoro plný. Františka dívala se na tančící a kníže rozmlouvaje s ní stál u jejího sedadla ve výklenku jednoho okna. Maškar byla hojnost a v brzku rozvlnil se v sále veselý život; smích a žert zazníval ze všech stran.

Hudba umlkla. Kníže chtěje dáti komusi ze svého služebnictva nějaký rozkaz, opustil Františku a ubíral se sálem k hlavnímu východu. Sotva však učinil několik kroků; přistoupila k Františce černě oděná maškara a oslovila ji. Nežli mladá vdova odpověděla, vyňala maškara ze zaňadří zlatý medailonek, stiskla péro a ukázala Františce miniaturní podobiznu.

Účinek byl strašný.

S výkřikem sklesla paní Marvicová bez sebe na zem a vše hrnulo se k ní. Tvář její byla na smrt bleda a studeným potem zvlhlá.

Mladý kníže, jenž nebyl ještě ani ku dveřím došel, zaslechnuv výkřik a vida, že hromadí se hosté u místa, kde byl milovanou ženu zanechal, chvátal k ní a zděšení zračilo se v jeho tváři.

"Nosítka!" zvolal kníže na jednoho ze sloužících.

Hosté se tázali jeden druhého, co a jak se stalo; ale nikdo nedovedl odpovědít. Někteří viděli, že černá maškara stála několik okamžiků u paní Marvicové. Pátráno tudíž po maškaře té, ale nebylo po ní v celém zámku ani stopy.

Nešťastným případem byl ples ukončen.

II.

Paní Marvicová byvši dopravena v povoze knížete do svého domu a zotavivši se poněkud, vypravovala své tetě, která ji ošetřovala, následující:

"Ty přec víš, jak se vše událo. Nadešel poslední den, nadešla poslední noc, o které jsem věděla že bude jeho poslední. Já trochu zdřímla. Marvic mne dal zavolat. Přistoupila jsem k jeho loži. Oko jeho bylo již zachmuřeno a sotva že mne poznal. Medailon s mojí podobiznou, kterou si byl dal v Benátkách malovati, a jejž neustále na prsou nosil, měl v ruce. "Mám k tobě ještě jedinou prosbu" — pravil dutým žalobným hlasem — "je to poslední prosba a ty mi ji zajisté neodepřeš. Dej mi, prosím, tento medailon do hrobu..." Přislíbila jsem mu to. Chtěl mi děkovati; ale hlas mu uvázl v hrdle; cítila jsem jen stisknutí ruky. Ještě jeden poslední strašný záchvat a Marvic byl mrtev.

"Nuže?" otázala se teta.

"Medailonek," jejž byl Marvicovi dán do hrobu — viděla jsem opět. Černě oděná maškara ukázala mi jej na plesu u knížete. Poznala jsem obraz i medailon."

"Toť strašný přelud!"

"Žádný přelud! Co jsem viděla, byla skutečnost."

V tom ohlásil sluha, že si kníže přeje mluviti s paní Marvicovou.

"Ne, ne!" zvolala tato prudce; "nesmím ho nikdy — nikdy více spatřit! — Proč přišel Marvic — proč mi ukázal obraz, jejž byl tak nevýslovně miloval? Zajisté jen proto, poněvadž jsem zrušila přísahu, poněvadž jsem opět počala žíti a zanášela se myšlenkou, státi se chotí jiného ... Marvic připomenul mi moji přísahu. Nesmím, nemohu knížete nikdy více spatřit!"

Kníže opustil dům, aniž by byl milovanou ženu spatřil.

Přivolaný lékař konstatoval chorobu následkem leknutí. Avšak mimo lékaře a ostatní příbuzné a známé zajímal případ ten i policii, která byl zcela jasný. Mělať za to, že byl hrob mrtvého Marvice oloupen, medailonek někým koupen a nyní paní Marvicové ukázán.

III.

Horečka paní Marvicové byla nebezpečná. V blouznění svém zpomínala ubohá vdova neustále svého mrtvého manžela, jenž byl přišel, aby jí připomenul nevěrnost její. Marvicová nalezala se ještě na prahu smrti, když ohlásil se v domě mladý cizinec, jenž podle řeči a celého vzezření zdál se býti Italem. Přál si promluviti s paní Marvicovou; ale bylo mu odpověděno, že tato žádných návštěv nepřijímá.

Jelikož však chtěl aspoň s někým z nejbližšího příbuzenstva promluviti, byl uveden k tetě Marvicové, které sdělil následující:

"Představuji se Vám jakožto onen nešťastník, kterýž byl šlechetnou paní strašným spůsobem polekal. Stalo se však bez zlého úmyslu. Dozvěděv se, jaké následky měl nepředložený skutek můj v zápětí, přicházím, bych se sám obžaloval a záhadnou záležitost objasnil. Jsem malíř a rodem z Benátek. Můj otec, jmenem Signorelli, taktéž malíř, maloval před několika roky podobiznu této dámy, když meškala v Benátkách. Spatřil jsem dámu tu v atelieru svého otce a záviděl jsem otci, že mohl čarokrásnou dámu tu malovati. A mezi tím, co můj otec podobiznu dámy maloval, shotovil jsem bez jeho vědomí kopii obrazu pro sebe. Zlatník shotovil pak dva stejné medailonky; jeden byl i s podobiznou dodán panu Marvicovi, druhý jsem podržel pro sebe, a nosil jej u sebe co drahou upomínku. Přibyv na své umělecké cestě do této krajiny, nemohl jsem jeti mimo město, kde krásná paní ta byla domovem. Přibyl jsem právě v den, kdy měl býti u knížete maškarní ples. Dozvěděl jsem se také o paní Marvicové, že zamýšlí navštíviti tento ples. Co umělci podařilo se mi zjednati si přístupu do plesu toho, kde jsem se paní Marvicové s medailonkem v ruce představil. Paní Marvicová však slovům mým, jež jsem k ní byl promluvil, jak se zdá, nerozuměla. Spozoroval jsem strašné leknutí v její sličné tváři, jež jsem si nemohl vysvětliti; když však s výkřikem sklesla k zemi a omdlela, uprchl jsem, nevěda ani co činím, ze sálu. Dozvěděv se o následcích nepředloženého svého skutku, přišel jsem, bych se ospravedlnil. Zlého úmyslu jsem neměl. Šlechetné paní té vážím si velice, a může-li jí medailonek tento nějakou radost spůsobiti — nuže, zde jej odevzdávám, ačkoli se s ním loučím velmi nerad."

Tím byla tajemná událost objasněna.

IV.

Paní Marvicová vznášela se po několik dní mezi životem a smrtí; pak ale počala se znenáhla pozdravovati. Později sděleno jí také vysvětlení tajemné události, která byla příčinou její choroby. Ubohá se zjevnou bázní brala do ruky podaný jí medailonek. Dlouho naň pohlížela, oči se jí zalily slzami a beze slova zavrtěla hlavou; nevěříc, co jí bylo sděleno.

Teprv za několik měsíců pozdravila se úplně. Mladý kníže zdvojnásobil svou pozornost a Františka chovala se k němu přítelsky. Opět mluveno o nastávajícím sňatku jejich. Avšak Marvicová byla vždy vážná a bledší než jindy. Druhdy tak klidná tichá paní byla nyní nepokojná a dráždiva, následek to nebezpečné její choroby.

Posléze odhodlal se kníže požádati za její ruku; Marvicová vlídně odřekla ... A od té doby nikdy více se nespatřili...

Následující zimy a sice v týž den, kdy byla Františka na plesu svou podobiznu spatřila, onemocněla posnovu. Tentokráte byla choroba prudší a v několika dnech byla ubohá paní mrtva...

Od té doby, co se případ ten událo, minulo už přes padesát roků. Zámek knížete, jenž byl paní Marvicovou tak vřele miloval, pustnul vždy více; neboť vlastník jeho nehrubě si všímal světa. Žije posud. Je to před časem sestárlý muž stříbrných vlasů, málomluvný, snivý, ba netečný ...

Dle A. Meissnera.

"SALINE COUNTY POST"
V CRETE NEB.
Jest nejstarší a nejrozšířenější anglický list v Saline Co. Předplaťte se na něj.

Trhy na dobytek
V SALINE CO!
Ve WILBER odbývají se dobytčí trhy každou
první sobotu v měsíci,
U SALONU M. HOKUFA.

K ZVLAŠTNIMU POVŠIMNUTI
všem ctěným krajanům českým v Americe.
[illegible]
Rematism, hlavy a zubů bolení, otoky, bolesti u srdce, křeče žaludku, v střevách, kašli, [illegible] bolesti kdekoliv jsou, zapudí rychle, posiluje nervy (neb mozkové žilky) a mozek, [illegible] a krev sraženou rozpustí; hojí [illegible], potlučeniny, [illegible] srdce atd., atd.
Jedna láhev stojí 50 centů, polovina 25 centů.
[illegible]
Pro pohodlí Čechů v Omaha přijal Josef Michal, v písárně "Pokroku Západu", jednatelství páně Bendova Linimentu, a lze jej tudy u něho za tu samou cenu dostati.
[illegible]
JOSEF BENDA,
Box 608, — — — Iowa City, Ia.

C. & N. W.
SEVEROZÁPADNÍ DRÁHA.
[illegible]
OMAHA A CALIFORNIA LINE
[illegible]
CHICAGO, ST. PAUL A MINNEAPOLIS
[illegible]
LA CROSSE, WINONA A ST. PETER
[illegible]
GREEN BAY A MARQUETTE
[illegible]
FREEPORT A DUBUQUE
[illegible]
Její CHICAGO A MILWAUKEE
[illegible]
PULLMANOVI PALÁCOVÉ VOZY
[illegible]

Hamburgsko-americká paroplavební společnost, při níž jest českým jednatelem rodák náš pan Josef Pastor, čítala až dosud 21 velikých poštovních parolodí. — Koncem dubna t. r. převzala však ještě 7 nových obrovských parníků od zaniklé právě konkurenční společnosti, zvoucí se "Eagle Line", a zaujala takto první místo v paroplavbě evropsko-americké. Její lodě, jež nyní mezi Hamburgem a New Yorkem jezdí, jako Pomerania, Thuringia, Suevia, Silesia, Frisia, Westphalia, Cimbria, Holsatia, Hammonia, Gothe, Herder, Lessing, Wieland, Klopstock a Gellert jsou největší a nejrychlejší, které kdy vysoké moře spatřilo, [illegible]

LACINÉ A DOBRÉ POZEMKY!
ve východní Nebrasce!
Burlington & Missouri dráha
—má—
1,500.000 akr pozemk.
ve východní Nebrasce!
kteréž nabízí na prodej [illegible] lacino a za podmínek velmi příznivých.
Na deset let na
SPLÁTKU!
MALÝ ÚROK!
20 procent
srážky pro ty, kdož pozemky své vzdělávají!
Pozemky leží POBLÍŽ DRÁH, které LACINO DOPRAVUJÍ i dováží.
Přes 400 českých rodin jest již osazeno na našich pozemcích!
Taktéž máme mnoho výtečných pozemků v České Osadě "Slovanii".
Hlašte se o další zprávy u
A. E. Touzalin,
Land Commissioner,
Lincoln, Neb.

Hambursko-americka paroplavební společnost.
Hamburg-Amerikanische Packetfahrt Actien-Gesellschaft.
PŘÍMÁ POŠTOVNÍ PAROPLAVBA
mezi
Hamburkem a N. Yorkem
[illegible]
Lodní výpravy konají se z
HAMBURKU do NEW YORKU
každou středu
—a—
Z N. YORKU do HAMBURKU
každý čtvrtek.
[illegible]
Převozní ceny:
Z Hamburku do New Yorku I. kajuta $120 zlata, II. kaj. $72 zlata, mezipalubí $32. papír.
Z Nov. Yorku do Hamburku: I. kaj. $100 zlata, II. kaj. $60 zl. mezipalubí $30. v papírech.
Děti od 1—10 roků platí polovičku. Kojenci z Hamburku do Nov. Yorku $2. zlata.
[illegible]
AUGUST BOLTEN
Wm. Miller's Nachfolger
[illegible]
JOSEFA PASTORA.
[illegible]
KUNHARDT & CO.,
61 Broad Str., N. Y.
C. B. RICHARD & BOAS,
61 Broadway N. Y.,
[illegible]

Našim vlastencům.

Sbírka amerických časopisů.

Pomocí českých vlastenců rozšiřuje se sbírka časopisů amerických všeobecně; jestli budou naši krajané naši časopisy se všech možných končin amerických pořádě tak, budeme mít sebráno v krátkém čase všech 8000 druhů. Prosím, aby ctění dárcové nebrali jen zřetel na politické nýbrž i odborné časopisy, které vycházejí obyčejně týdně, čtrnáctidenně a měsíčně. V každé redakci kteréhokoliv listu lze na požádání obdržeti také listy výměnné, tak zvané "exchange." Všude rádi přispějí k podniku tomu, když se jeho účel vysvětlí. Jelikož účelem sbírky té jest podání co možná nejúplnějšího obrazu nad míru důležité činnosti lidské, naději se do rodáků svých, že učiní seč jsou, aby sbírka časopisů amerických na výstavě v Praze byla co nejúplnější, což tím spíše k přání jest, anoť časopisectvo této země bez odporu je nejvyvinutějším.

Výlohy s opatřením a zasláním časopisů budou nepatrné a jsem přesvědčen, že každý osvícený vlastenec rád je ponese; zásilky mohou pouze v několika centech vynaložených na známku poštovní.

Přijímám s díkem každý časopis odkudkoliv a jakýkoli.

Jan Hugo Dvořák,
104 Croton st., Cleveland, O.

NEPŘÍTEL NEMOCÍ
ZHOUBCE vší BOLESTI
u člověka a zvířete
jest slavný starý
MUSTANG
LINIMENT.
[illegible]